

सन २०२३-२४ करिता राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कॅफेटेरिया (DPR) या योजनेतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता रु.६.३७ कोटी निधी वितरीत करणे.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्र.राकृवि-०८२३/प्र.क्र.१३९/१४-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक- १३ सप्टेंबर, २०२३

- संदर्भ :**
१. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि. १२ एप्रिल, २०२३.
 २. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १३-१७/२०२३-PC, दि. १७ फेब्रुवारी, २०२३.
 ३. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना-कॅफेटेरिया (वार्षिक कृती आराखडा आधारित) अंतर्गत राज्यस्तरीय मंजूरी समितीच्या (SLSC) दि.१७ मे, २०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
 ४. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-१५/२०२३ आरकेव्हीवाय/२, दि. ०२ ऑगस्ट, २०२३.
 ५. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०५२३ /प्र.क्र.८९ / १४-अ, दि. ११ ऑगस्ट, २०२३.
 ६. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचा शासन निर्णय क्र.बीजीटी-२०२३/प्र.क्र. ६१ /अर्थसंकल्प (विधयो), दि.०५ सप्टेंबर, २०२३.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कॅफेटेरिया ही योजना केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुक्रमे ६०:४० प्रमाणात अर्थसहाय्याने राबविण्यात येते. या योजनेकरिता केंद्र शासनाने संदर्भाधिन दि. १७ फेब्रुवारी, २०२३ रोजीच्या पत्रान्वये सन २०२३-२४ साठी केंद्र हिश्याचा रु.१२९.४८ कोटी व त्या समरूप राज्य हिश्याचा रु. ८६.३२ कोटी असा एकूण रु.२१५.८० कोटीचा नियतव्यय मंजूर केलेला आहे.

कृषि विभागाच्या दि. ११ ऑगस्ट, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कॅफेटेरिया (DPR) योजनेस सन २०२३-२४ करिता रु.५०७.०४ कोटीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कॅफेटेरिया (DPR Based Stream) योजनेतर्गत सन २०२३-२४ मध्ये प्राप्त पहिल्या हप्त्यात अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता केंद्र हिश्यापोटी रु. ३.८२ कोटी निधी प्राप्त झाला असून त्या समरूप राज्य हिश्याचा रु. २.५५ कोटी निधी असा एकूण रु.६.३७ कोटी निधी मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीकरिता आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

१. या शासन निर्णयान्वये सन २०२३-२४ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कॅफेटेरिया या योजनेंतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता केंद्र हिश्याचा रु. ३.८२ कोटी (रुपये तीन कोटी ब्याऐंशी लक्ष फक्त) आणि राज्य हिस्सा रु.२.५५ कोटी (रुपये दोन कोटी पंचावन्न लक्ष फक्त) असा एकूण ६.३७ कोटी निधी (रुपये सहा कोटी सदतीस लक्ष फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीद्वारे पुढीलप्रमाणे उपलब्ध करून देण्यात येत आहे-

(रक्कम रु.कोटी)

अ. क्र.	योजनेचे नाव	अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता मंजूर निधी (६०:४०)		
		केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
१	राष्ट्रीय कृषि विकास योजना- कॅफेटेरिया-(DPR Based Stream)	३.८२	२.५५	६.३७

२. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेल्या रु.६.६७ कोटी रक्कमेचे कोषागारातून आहरण व वितरण करण्याकरिता सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी व आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे तसेच सदर निधी राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या केंद्र व राज्य हिश्याच्या पुढील लेखाशिर्षांतर्गत सन २०२३-२४ मध्ये अर्थसंकल्पित केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा-

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा
अनुसूचित जाती	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१ - पीक संवर्धन (००)(७८९)-अनुसूचित जातीसाठी विशेष योजना (०१) अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत योजना (०१) (१५) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (कार्यक्रम) (२४०१ B२२१) ३३- अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१ - पीक संवर्धन (००)(७८९)- अनुसूचित जातीसाठी विशेष योजना (०१) अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत योजना (०१) (१६) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (कार्यक्रम) (२४०१ B२३२) ३३-अर्थसहाय्य

३. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी वितरीत केलेला रु.६.३७ कोटी निधी कोषागारातून आहरित करून आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या नावे उघडण्यात आलेल्या Singal Nodal Account (SNA) मध्ये जमा करावा आणि तदनंतर सदर निधी संबंधित प्रकल्पांच्या अंमलबजावणी यंत्रणाना PFMS द्वारे त्यांच्यासाठी उपडलेल्या Child Account मध्ये वर्ग करावा.
४. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेंतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता वितरीत करण्यात येत असलेल्या निधीचे प्रकल्पनिहाय वितरण यथावकाश कळविण्यात येईल.

५. उपरोक्त मंजूर निधीचे तात्काळ उपयोजन होण्याच्या दृष्टीनेच कोषागारातून आहरण करावे आणि सर्व विभागांनी त्यांना प्राप्त होणाऱ्या निधीचा तात्काळ विनियोग करावा, अंमलबजावणी यंत्रणांनी निधी उपयोजनाविना बँक खात्यामध्ये जमा करून ठेवू नये.
६. सर्व अंमलबजावणी यंत्रणांनी / विभागांनी त्यांना सन २००७-०८ ते सन २०२१-२२ या कालावधीत वितरीत केलेल्या निधीचे सनदी लेखापालांकडून लेखापरिक्षण झाल्याचे प्रमाणित करावे.
७. या शासन निर्णयान्वये केवळ 'अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता निधी वितरीत करण्यात आला असून सर्व विभागांनी / अंमलबजावणी यंत्रणांनी त्यांना मंजूर केलेल्या प्रकल्पांतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी आवश्यक असलेल्या निधीकरिता उपरोक्त रकमेचा विनियोग करावा.
८. वैयक्तिक लाभाच्या प्रकल्पांतर्गत सर्व विभागांनी / अंमलबजावणी यंत्रणांनी लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे (DBT) अनुदान वितरीत करावे.
९. प्रस्तुत शासन निर्णय वित्त विभागाचे संदर्भाधीन शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३. दि. १२ एप्रिल २०२३ अन्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार तसेच तसेच, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भ क्र.६ च्या शासन निर्णयास अनुसरून दिलेल्या मंजूरीच्या अनुषंगाने व त्यांच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध केला असून त्याचा सांकेतांक २०२३०९१३१५११२६७००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संतोष ब. कराड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३. अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. सचिव (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य), मंत्रालय, मुंबई,
५. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
६. संचालक (सर्व), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
७. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व),
८. प्रधान महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,

९. प्रधान महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१०. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व),
११. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे,
१२. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१४/अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई,
१३. निवडनस्ती.